Европейски парламент
2019-2024

Комисия по правата на жените и равенството между половете

2023/2129(DEC)

25.1.2024

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правата на жените и равенството между половете

на вниманието на комисията по бюджетен контрол

относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година: общ бюджет на ЕС – Европейска комисия
(2023/2129(DEC))

Докладчик по становище: Роберт Бедрон

PA_NonLeg

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по бюджетен контрол да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

А. като има предвид, че равенството между половете е основна ценност на Съюза, заложена в член 2 от Договора за Европейския съюз; като има предвид, че с член 8 от ДФЕС Съюзът се ангажира да премахне неравенствата и да насърчава равенството между мъжете и жените, както и интегрирането на принципа на равенство между половете;

Б. като има предвид, че Европейският парламент многократно е призовавал Комисията да насърчава и прилага интегрирането на принципа на равенство между половете, съобразеното с равенството между половете бюджетиране и оценките на въздействието по признак пол във всички области на политиката на Съюза, като например изпълнението на бюджета на Съюза и докладването;

В. като има предвид, че в редица държави членки с ниска раждаемост жените и двойките биха желали да имат деца, но на практика са възпрепятствани да направят това вследствие на икономическите трудности, не по свой избор, а поради по-трудните условия на живот и труд, които водят до по-високи равнища на безработица за жените и в резултат на които за тях и за родителите е по-трудно да се ползват от съответните си права на майчинство и бащинство на работното място, и които затрудняват достъпа до висококачествени обществени услуги и детски заведения; като има предвид, че е от съществено значение да се гарантира, че жените имат правото на работа с гарантирани права, която не засяга правото на майчинство, тъй като жените продължават да бъдат най-засегнати и да страдат най-много от дискриминация; като има предвид, че примерите за тази дискриминация включват натиск от страна на работодателите върху жените, които се явяват на интервюта за работа, по време на които им задават въпроса дали дали имат деца и на каква възраст са те, успоредно с икономически и професионален натиск върху служителите жени да не ползват отпуск по майчинство;

Г. като има предвид, че равенството между половете в Съюза беше особено засегнато от последиците от войната в Украйна, кризата, свързана с издръжката на живота, от която жените са непропорционално засегнати, и отстъпленията от равенството между половете и правата на жените, по-специално по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП) в няколко държави членки; като има предвид, че това допълнително задълбочава неравенствата и възпрепятства равенството между половете;

1. подчертава, че перспективата за равенство между половете следва да бъде интегрирана и гарантирана във всички области на политиката, етапи и мерки за смекчаване на въздействието, особено в контекста на свързаните с пола аспекти на продължаващите кризи, като например войните, климатичната криза, инфлацията и отстъплението от правата на жените, по-специално по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права (СРЗП) в Съюза и по света;

подчертава значението на съобразеното с равенството между половете бюджетиране във всички мерки за възстановяване и смекчаване на въздействието с цел използване на програмите на ЕС за смекчаване на свързаните с пола последици от различни кризи;

2. отново изразява загриженост относно взаимовръзката между посегателствата върху принципите на правовата държава, демокрацията и правата на човека и отстъплението от равенството между половете и правата на жените; призовава Комисията да продължи да полага усилия за укрепване на принципите на правовата държава в Съюза, по-специално на тези законодателни предложения, които имат за цел защита на бюджета на ЕС в случай на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава, нарушения на правата на човека, включително правата на жените, и нарушения на основните ценности на Европейския съюз; призовава Комисията да проучва основната мисия на субектите, на които се отпускат средства от ЕС, и да отказва финансиране, както и да гарантира, че не се предоставят средства от ЕС на субекти, които използват средствата от ЕС за отстъпление от правата на човека, по-специално основните права на жените и равенството между половете, включително СРЗП и правата на жените на телесна неприкосновеност, самостоятелност и самоопределение; призовава държавите членки да гарантират сексуалното и репродуктивното здраве и права, включително достъпа до грижи за безопасен и законен аборт, в частност като осигурят наличието на програми и услуги за репродуктивно здраве, предоставящи видовете грижи и лекарства, необходими за доброволно семейно планиране и за здравето на майките и на новородените;

3. отбелязва методологията на Комисията за проследяване на свързаните с пола аспекти на разходите, считано от 2023 г.; припомня, че според оценките само 2% от бюджета на Съюза имат за основна цел подобряването на равенството между половете; призовава Комисията да подобри този резултат, като интегрира принципа на равенство между половете от самото начало на разработването на програмите; отново заявява, че са необходими допълнителни подробности, за да могат да се разберат напълно по-голямата част от разходите (73%), чийто потенциал да допринесат за равенството между половете понастоящем се оценява на 0; отбелязва със загриженост, че в публикувания от ЕСП Специален доклад 10/2021 се потвърждава, че равенството между половете все още не се взема предвид по адекватен начин в бюджетния цикъл на Съюза, тъй като до голяма степен липсват ключови елементи, като например анализ от гледна точка на равенството между половете, свързани с пола цели, показатели и отчетност чрез докладване;

4. приветства работата на Комисията по нова класификация за измерване на въздействието на разходите на Съюза върху равенството между половете; призовава Комисията да гарантира, че тази класификация е насочена към точното и всеобхватно представяне на въздействието на програмите върху равенството между половете; призовава Комисията, с оглед на края на настоящия законодателен мандат, да продължи работата си в областта на равенството между половете и призовава за назначаването на комисар по въпросите на равенството между половете за следващия мандат; приветства факта, че равенството между половете и интегрирането на принципа на равенство между половете са един от

хоризонталните принципи за фондовете на Съюза в многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 – 2027 г. и в Механизма за възстановяване и устойчивост; въпреки това призовава Комисията да изпълни изцяло препоръките на Европейската сметна палата, включително в междинния преглед на настоящата многогодишна финансова рамка и прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост; призовава Комисията да гарантира, че тази класификация е насочена към точното и всеобхватно представяне на въздействието на всички съществуващи програми и фондове; отново заявява в този контекст, че една всеобхватна методология за проследяване на равенството между половете трябва да включва докладване относно отрицателното въздействие върху равенството между половете;

5. настоява, че жените и мъжете следва да се възползват в еднаква степен от Механизма за възстановяване и устойчивост, по-специално с оглед на 13%-ната разлика в заплащането на жените и мъжете в Съюза; припомня, че Комисията въведе оценка от гледна точка на равенството между половете на плановете за възстановяване и устойчивост на държавите членки само като предварителна оценка, която показа, че някои държави членки не разполагат с мерки, обозначени като насочени към равенството между половете; поради това подчертава значението на изискванията за събиране на данни, за да се даде възможност за систематично и всеобхватно събиране на разбити по полов признак данни в контекста на всички относими политики на ЕС; настоятелно призовава Комисията да разглежда това като приоритет и да използва възможностите за подобряване на изискванията и показателите за събиране на данни в новото законодателство и прегледите, като например преработването на финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза; призовава Комисията да изпълни положителния ангажимент, поет от председателя Урсула фон дер Лайен, за насърчаване на равенството между половете във всички политики и призовава Комисията да изпълни ангажиментите си по линия на стратегията за равенство между половете за периода 2020 – 2025 г., като подчертава също така, че е необходимо да се направи много повече, тъй като в основните представени предложения на Комисията в областта на климата, околната среда и икономиката липсва перспективата за равенство между половете; подчертава, че през последното десетилетие, с избухването на икономическата и финансовата криза, икономическите, социалните, трудовите и свързаните с пола неравенства в рамките на държавите членки и между тях затрудниха живота на жените и момичетата; за тази цел припомня важната роля на Европейския институт за равенство между половете за повишаването на осведомеността за мащаба и причините за неравенството между половете в ЕС; поради това призовава за увеличаване на неговия бюджет, персонал и независимост;

6. отново призовава за специален бюджетен ред за равенството между половете, по-специално в рамките на програмата „Дафне“, в контекста на кризата с основаното на пола насилие, пред която е изправен Съюзът; подчертава значението на укрепването на специалната инициатива „Дафне“ чрез увеличаване на нейните средства, по-специално за прилагане на мерки, насочени към борба на всички равнища и срещу всички форми на основано на пола насилие спрямо жени и момичета, както и домашно насилие, в съответствие с член 7, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/692, и оказване на подходяща подкрепа на жертвите;

подчертава освен това значението на използването на европейските структурни и инвестиционни фондове, като например Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), за насърчаване на равенството между половете, заетостта на жените, овластяването на жените, предприемачеството, лидерските и управленските роли, както и заведенията за дългосрочни грижи; отбелязва, че проучване, изготвено по искане на комисията по правата на жените и равенството между половете[1], показва, че мъжете често са по-облагодетелствани в сравнение с жените и други маргинализирани групи, що се отнася до проектирането на субсидии и подкрепа в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“, както и в други политики, програми и финансиране за екологичния преход;

7. счита, въз основа на наличните понастоящем данни, че може да бъде предоставено освобождаване от отговорност за общия бюджет на ЕС във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2022 година.

[1] https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА ПО СТАНОВИЩЕ

В рамките на своята изключителна отговорност председателят в качеството си на докладчик по становище декларира, че не е получена никаква информация от субекти или лица, които следва да бъдат посочени в настоящото приложение съгласно член 8 от приложение I към Правилника за дейността.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	24.1.2024
Резултат от окончателното гласуване	+: 23 –: 4 0: 2
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andżelika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Sandra Pereira, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Заместници (чл. 209, пар. 7), присъствали на окончателното гласуване	Milan Brglez, Rainer Wieland

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Lívia Járóka

Легенда на използваните знаци:
+ : „за“
- : „против“
0 : „въздържал се“